

Tajemství kříže v životě sv. Františka a spiritualitě otce Pia

Zkušenost kříže stojí v centru křesťanského života, který zaujímá stanovisko ke Kristovu velikonočnímu tajemství. Realita kříže verifikuje veškeré lidské směřování ke svatosti, kterým člověk - potká-li kříž pokušení i vnitřních a vnějších obtíží - potvrzuje své autentické směřování k dokonalosti v lásce. V historii církve se setkáváme s osobnostmi, na nichž se tajemství Kristova ponížení až k smrti odrazilo mimořádným způsobem. Pašijový rys zbožnosti je nepochybně jedním z charakteristických znaků františkánské spirituality. Stejně jako sv. František chápali i jeho následovníci rozjímání Kristova utrpení a připodobnění se Ukřižovanému jako prioritu a pocítovali v tom cestu vlastního povolání k velikonočnímu tajemství. Stačí říci, že za rozšíření modlitby křížové cesty vděčí církev františkánům.

Přestavujeme-li tajemství Kříže v životě sv. Františka a spiritualitě otce Pia, je nutné odvolávat se na jejich díla v podobě *Spisů sv. Františka* a *Dopisů* Božího služebníka otce Pia. Obě tato díla jsou doplněna množstvím životopisů a studií. Na tomto místě je třeba k tématu zmínit vystoupení, které měl na sympoziu věnovaném stigmatům otce Pia, konaném ve dnech 16.-20. září 1987 v San Giovanni Rotondo, o. Ottaviano Schmucki. Otec Ottaviano se zabýval porovnáním stigmat obou postav. Je nutné podotknout, že se omezil výhradně na představení samotných stigmat, jakkoliv při tom u obou stigmatiků poukázal na predispozice a určité důležité rysy jejich duchovních názorů. Další velmi cennou prací na pojednávané téma je článek o. Fernanda da Riese Pio X. *Il mistero della croce in Padre Pio*, který byl připraven a přednesen během prvního sympoza, jež bylo věnováno otázkám spirituality otce Pia. Známy kapucínský životopisec předkládá množství úryvků z *Epistolaria* Božího služebníka a pojednává rovněž psychické predispozice obou stigmatiků k přijetí znamení Kristovy lásky, jako i samotnou skutečnost tajemných ran.

Představení otázky tajemství Kříže se nemůže omezit pouze na popis vztahu obou stigmatiků ke Kristovu kříži, na němž Spasitel visel na Kalvárii. Jde také o ukázkou toho, jak se tajemství kříže projevovalo v jejich životech a vědomé reflexi nad bolestí a utrpením. Je proto nutné v krátkosti probrat bolestné zkušenosti z jejich života, které je očividně připravovaly na přijetí stigmat. Mimoto je třeba poukázat na roli kříže v jejich duchovním životě. Prezentovaný referát má čtyři krátké části, jež postupně představují kříže, které oba stigmatikové snášejí ve formě fyzických a morálních utrpení, a také jejich postoje vůči utrpení a zázračným ranám na těle.

I. Kříž v životě sv. Františka

Františkova zkušenost kříže zahrnuje jeho mladické zápasy se sebou samým, když bylo jeho hledání životní cesty osvětleno setkáním s Kristem v San Damianu. Krom historického rozměru můžeme z této události vyčíst jistou symboliku, neboť v kříži František nalezne skutečnou cestu života. Kříž se ve zkušenosti Františka z Assisi stane upřednostňovanou cestou k rozpoznání povolání a získání jistoty, že je na cestě jeho uskutečňování. Tvar hábitu a rány vyryté na jeho těle svědčí o hlubokém uchvácení pašijovým rozměrem zbožnosti.

Sledujeme-li proces, ve kterém sv. František rozeznává své povolání, všimneme si jeho přímo dramatického charakteru. Františkovy ušlechtilé touhy byly očištěny ukřižováním, tedy neúspěchem mladistvých plánů. Poroba v Perugii a záhadná nemoc jsou příčinou Františkova

rozjímavého postoje a vnímavosti ke Kristovu utrpení. Volba života v pokání a odříkání je přece jen motivována nadpřirozenou náboženskou vírou. František toužil následovat Mistra, který byl připraven o všechno, neměl kde by hlavu složil a na kříži se oženil se svatou Paní Chudobou.

Františkovo oplakávání Kristových muk a rozjímání nad chudobou Mistra z Nazareta ho vedlo k jednoznačné volbě života v chudobě, v němž mít příliš hmotného majetku bylo totéž, co krádež majetku chudým a nevěra vůči chudému Snoubenci. Kritériem množství vlastněných věcí mu byla Kristova chudoba na kříži. K mnoha Františkovým útrapám patří také snášení velmi nepříjemných pokušení proti čistotě, na něž reagoval velmi rozhodně vrháním se do trnitých růží a válením se ve sněhu. Pokušení znechucení, způsobené odporem bratří vůči navrhované Řeholi, přemáhal Chudobný z Assisi svolením k dokonalé radosti a připraveností být poslušen třeba i novici. Život s bratry a poslušnost představeným považoval František za výraz následování Krista, který se ponížil až k smrti na kříži.

Sv. František, který si vyplakal oči, trpěl vodovými otoky, měl vážné žaludeční problémy a snášel utrpení, jež mu přinášela stigmata, byl považován za radostného svatého, a to do té míry, že ho někteří spojují spíše s bezstarostným životem trubadúra, než s člověkem snášejícím neustálá muka. Akceptace utrpení a ochota připodobnit se Kristu způsobovaly nejen že své utrpení nevystavoval, ale přemáhal ho až k prožitku radosti z jeho zakoušení.

Ve svých výročí patriarcha z Assisi často akcentuje význam kříže jako nezbytnou podmínku následování Krista. Kříž je totiž nástrojem vykoupení, skrze nějž Kristus vykoupil hříšného člověka z otroctví. Toto tajemství se stává předmětem neustálého velebení Boha, jehož opakování doporučuje František bratřím tolikrát, kolikrát přijdou do kostela. Kříž, který byl oltářem, na němž Kristus obětoval svůj život Otci, má přijmout každý bratr a jeho nesení se má stát chloubou skutečného následovníka sv. Františka.

Ve své podstatě vede zachovávání Řehole spočívající v následování Krista k zapření sebe sama a přijetí kříže. Přinášení svého těla v oběť a nesení kříže je výrazem poslušnosti k Bohu a zachovávání Božích přikázání. Charakteristické je, že slovy o obětování svého těla končí celé *Oficium o utrpení Páně*, což poukazuje na potřebu pokračovat v oslavování Boha po vzoru Kristova života. Chudobný chce v kříži hledat štěstí. Zahledění na trpícího Krista mu dalo potvrzení, že „totiž našimi přáteli jsou všichni ti, kteří nás nespravedlivě trápí a sužují, pokořují a ubližují nám, působí bolest a utrpení, muka a smrt.“ Zároveň tento postoj jednoznačně ukazuje, že přijetí stigmat bylo připravováno skrze vnitřní touhu připodobnit se Kristu nesoucímu kříž. Způsob, jakým snášel utrpení, dokonce i nespravedlivé, byl pro Františka kritériem postoje skutečného menšího bratra, přinášejícího lidem pokoj.

Svatý Bonaventura, když poukazuje na pečeť, jež potvrzuje Františkovo připodobnění se Kristu, staví na první místo znamení stigmat vytištěné na Františkově těle během vize na hoře La Verna. František, který již dříve vedl velmi přísný způsob života poznamenaný nesením Pánova kříže, měl značně vyčerpané tělo, „nevylekal se, ale ještě více oživil, aby vydržel utrpení. Nepřemožitelný oheň lásky k dobrému Ježíši v něm totiž ještě více vzrostl.“ Ovzduším, v němž je utrpení snášeno, je tedy horoucí láska, která nejen že dovoluje snášet zakoušené utrpení, ale také prosit o ještě větší. František v trpělivém snášení utrpení vidí zdroj skutečné radosti. Když diktuje traktát o dokonalé radosti, poučuje bratra Lva, že pouze zachováním trpělivosti a krocením hněvu vůči nespravedlivé křivdě, je možné dosáhnout opravdové radosti a spásy duše.

Zajímavá je bonaventuriánská interpretace Františkovy touhy skrýt zázrak stigmat. František, nemaje pochybnosti o pravdivosti samotné události a jejím nadpřirozeným charakterem, váhal, zda nemá stigmata před bratry skrýt. Proto se v maximální tajnosti zeptal některých bratří a bratr Illuminatus mu odpověděl, aby je neskrýval. Důvodem, proč je ukázal světu, mělo být přesvědčení, že toto tajemství nebylo Františkovi předáno pouze kvůli němu samotnému, ale také kvůli ostatním. Stigmata sv. Františka tedy mají apoštolský rozměr a slouží jako znamení, které má lidi přesvědčovat, aby uvěřili, že připodobnit se cele Kristu je možné.

II. Tajemství utrpení , které: poznamenalo život otce Pia

Spiritualita otce Pia je od dětství poznamenána utrpením, které ho provází celý život. Řádový život si zvolil, protože se chtěl sjednotit s Kristem a následovat sv. Františka. Je třeba hned na tomto místě poznamenat, že otec Pio nebyl trpítelem a své utrpení nedával na odiv. Akceptoval je a snažil se je skrývat, i když si uvědomoval, jakou cenu má ono utrpení, které se spojením s tajemstvím Kristova kříže stává nástrojem spásy duší. Očití svědkové života otce Pia byli okouzleni jeho klidem, smyslem pro humor a radostí, která se často projevovala vyprávěním anekdot. Zdrojem utrpení bylo otci Piovi zakoušení vnitřního boje se sebou samým, satanovy útoky a fyzické útrapy, které byly způsobeny nemocemi a stigmaty, a také snášené neporozumění a pronásledování ze strany církevních představitelů. Když otec Pio rekapituloval svůj život u příležitosti řádového jubilea, nadiktoval na památeční obrázek slova: „Padesát let řádového života, padesát let přibití na kříž.“

Otázce tajemství kříže ve spiritualitě otce Pia by mohlo být věnováno mnoho přednášek, a přece by nebyla zcela vyčerpána. Jeho dopisy i zaznamenané výpovědi, mnohé životopisy a vzpomínky svědků jsou plné popisovaných podrobností a předkládaných interpretací. Pro dobro tohoto setkání budou vyjmenována fyzická a morální utrpení otce Pia a představen jeho postoj vůči těmto bolestným zkušenostem.

Do řady tělesných utrpení, která se projevovala v různých obdobích života, patří bolest na hrudi, bolest páteře a v levé plíci. Velmi úmorné byly žaludeční problémy, které znemožňovaly normální přijímání stravy. K tomu se přidávala záhadná slabost a revmatické bolesti a zápaly plic. Nepochopitelné byly pro všechny velmi vysoké teploty, sahající přes čtyřicet stupňů a také silné pocení, které způsobovalo doslova kaluže vody. Prožívané nemoci a slabosti organismu přinášely otci Piovi mnohé obtíže, které se snažil skrývat, aby nebyl bratřím na obtíž a davům předmětem senzace. Podrobná lékařská vyšetření, která nekončila stanovením racionální diagnózy, ho pokořovala a způsobovala, že se chtěl lékařům vyhýbat. Užívání léků otec Pio považoval za mrhání a činil tak pouze z poslušnosti představeným. Svému duchovnímu vůdci se svěřuje, že pro množství injekcí už skoro není kam píchnout.

Záhadná nemoc v dětství a v mládí (projevující se velmi vysokými teplotami) byla příčinou toho, že nemohl bydlet společně s bratry, a byl mu tak odepřen pokoj klášterního ústraní. Zpochybňovala další setrvání v řádovém i kněžském povolání a znemožňovala udělování svátostí. Problémy spojené s vojenskou službou ho vystavovaly mnoha nepříjemnostem a zbytečnému poškozování zdraví.

Dlouhodobé sezení ve zpovědnici způsobilo nedostatečnou činnost oběhové soustavy a nepříjemnou dušnost. Práce nad síly spolu s nedostačující stravou byla možná jen díky hrdinskému úsilí a posile, kterou mu dodávala zázračná mystická apoštolská láska, jež cítil k duším. V jednom ze svých dopisů se otec Pio přiznává, že musí pracovat více než 19 hodin denně. Potom ještě usedal a odepisoval na množství dopisů. V jiném dopise přiznává, že pracuje dnem i nocí a obává se selhání fyzických sil, neboť zdravotní problémy se stupňují. Ke konci života otec Pio chodil jen s obtížemi, a tak používal invalidní vozík nebo se spolehl na sanitární pomoc bratří.

Trýznivějším než utrpení fyzické bylo pro otce Pia utrpení morální a duchovní, vyplývající z jeho zvýšené citlivosti vůči, sebemenším podnětům. Zároveň byl vystaven neustálému boji se satanem a zachvácen trvalou starostí o duše. O. Fernando na základě dopisů stigmatika ze San Giovanni Rotondo vyjmenovává následující morální utrpení: strach z věčného zatracení a urážky Boha, jenž byl způsoben pocitem vlastní ubohosti; opuštěnost a nejistota vzhledem k mystickým zkušenostem; strach z nehodného přijímání svátostí a ztráty milosti posvěcující; osamocení; lhostejnost ducha, temná noc ducha a prožívání duchovních temnot; neustálý boj se zlým duchem, který po počátečním týrání těla zaútočil na duši otce Pia; děsivé vize pekla; utrpení během celebrace mše svaté; rozjímání křížové cesty a utrpení Páně; utrpení zpovědníka, vyplývající z kontaktu s hříchem; polemiky, odmítání a nedůvěra týkající se skutečnosti stigmat; hlasité a přehnané chování davů, dožadujících se senzace a jejich fanatické reakce; bytí protivěnováním a břemenem pro bratry;

nepravdivé, přehnané a nevyrovnané zprávy, které vycházely v tisku; návštěvy lékařů a vizitace úředníků Svatého oficia a řádových představených; omezení, zákazy a odloučení od lidí; zbavení možnosti vykonávat kněžskou službu; zakázání knih a časopisů věnovaných otci Piovi. K tomu se přidávalo utrpení způsobené šířící se slávou a starostí o Dům úlevy v utrpení.

III. Kříž ve spiritualitě stigmatika ze San Giovanni Rotondo

Zajímavý je postoj stigmatika z Monte Gargano vůči utrpení, jež snáší. Fernando da Riese Pio X. hovoří o sedmi elementech dotýkajících se tajemství kříže. Otec Pio je přesvědčen o nutnosti kříže ve svém životě. Tato nutnost vyplývá jak z pocíťované potřeby zadostučinit za vlastní hříchy, tak z prožívání školy lásky, v níž je možné se lásce učit i prověřovat míru její dokonalosti. V dopisech, které otec Pio adresoval svým duchovním otcům, vyjadřuje touhu po kříži a považuje ho za podmínku další existence „aut pati aut mori“ [buď trpět nebo zemřít]. Takto to vyjádřil v dopise z 15. srpna roku 1915: „Jsem zděšen, mé utrpení je takové, že pochybuji zda může duše tváří v tvář smrti zakusit ještě větší. Nerozumím tomu, pouze s jistotou vím, že pocíťuji palčivou touhu chtít velmi trpět a neustálou potřebu stále Bohu říkat: **bud' trpět nebo zemřít**, ale spíše **vždy trpět a nikdy nezemřít**.“

Otec Pio chtěl trpět, aby se připodobnil Ježíši a byl jako On dokonalou obětí ke slávě Otce. Zamilován do kříže, považoval stigmatika ze San Giovanni Rotondo utrpení za svou radost a privilegium, které mu bylo uděleno Boží laskavostí.

„Nikterak netoužím, aby se kříž stal lehčím, neboť trpět s Ježíšem je mi drahé. Toužím trpět stále víc a trpět bez útěchy. V tom je zdroj celé mé radosti.“

Snášení utrpení, jež bylo nejednou velmi bolestivé, představovalo způsob, jak vyjádřit lásku ke Kristu. Otec Pio se cítil být připodobněn Kristu skrze snášení duchovních zkoušek a nespravedlivých obvinění. Ježíš svého žáka ujišťuje, že duchovní zkušenosti a tělesné rány, jež mu působí satan, jsou dopouštěny pro důvěru v otce Pia, který je Bohu velmi drahý: „Pod křížem se člověk učí lásce a Já jím neobdařuji všechny lidi, ale pouze ty duše, které jsou mi nejdražší.“

Utrpení je pro tohoto kapucína podmínkou života. Vyznává přímo, že „necítí schopnost žít, když bude zbaven utrpení: nemám na to sílu.“ Tolik touží trpět, protože ví, že po tom touží Pán Ježíš, který ho ujišťuje, že dobrovolně snášené kříže Mu přinášejí potěšení. Proto mají pro Božího služebníka útrapy života cenu perel.

Přijímá-li se kříž, je třeba nést ho až do konce. Přirozeným zakončením křížové cesty je pak smrt, jako výraz darování celého života. Otec Pio, když zvolil Ježíše, si toho byl vědom a toužil při Něm setrvat v každé životní situaci. Někdy se sám sebe ptá, jak dlouho bude ono utrpení ještě trvat, vzápětí ale tento reflex přemáhá a vyznává Bohu: „dopustil jsi, že jsem vystoupil na Kříž Tvého Syna, a já se snažím, abych se mu co nejlépe přizpůsobil. Jsem přesvědčen, že s toho Kříže již nikdy nesestoupím a již nikdy nevidím rozjasněnou oblohu... Jsem připraven na všechno.“

Dále v tomtéž dopise píše svému duchovnímu vůdci: „Jsem připraven na všechno, na každou oběť, jen abych nezranil Boha.“ Prakticky celý život, každý den a každou noc otec Pio trpěl, snášeje tělesné bolesti, satanovy útoky či vnitřní pochybnosti.

V přilnutí ke kříži touží po ještě větší intenzitě utrpení. Bolest považuje za to nejlepší, co může být člověku dáno. A protože větší útrapou je pro kapucínského stigmatika utrpení v samotě a opuštěnosti, touží po něm a dostává ho, když je nepochopen, zbaven duchovního vedení a obviňován z různých zneužití a lží. Pohled na tato utrpení je vždy osvícen světlem víry, která otci Piovi umožňuje vcítit se do situace Ukřížovaného a plně sdílet Ježíšovy myšlenky. Vztah ke Spasiteli je pro něj nejvyšším kritériem hodnocení vlastních pocitů. Jednou z příčin bolesti duše je naproti tomu nejistota, zda jsou jeho pocity v souladu s Kristovým očekáváním.

Je-li mírou lásky její bezměrnost, pak s utrpením je tomu podobně, jeho konec je v nedohlednu. Zdá se, že otec Pio stále překračuje hranice své vytrvalosti, když říká, že zakoušené

utrpení se již nedá vydržet . Později přiznává, že mělo ještě dramatičtější průběh . Ve výčtu utrpení stigmatika z Monte Gargana je zachycen přechod od utrpení těla k bolestnějším utrpením duše. Viditelný posun v odolnosti vůči utrpení je spojen se stále plnějším přilnutím ke Kristu a prohloubením vědomí, že má spoluúčast na díle vykoupení. Když zpovídá velké hříšníky, touží za ně obětovat své utrpení, neboť v tom spatřuje lék na jejich obrácení a proměnu. Otec Pio tedy vždy zůstává vnímavý vůči lásce k bližnímu a množství vlastního utrpení mu nebrání v realistickém pohledu na svět.

Vzorem i zdrojem síly snášet kříž je Ježíš Kristus, kterému se otec Pio touží připodobnit. Proto nejen že nevymezuje jakousi mez odolnosti, ale má zájem její hranici stále překračovat, aby se přiblížil Milovanému. V dopise o. Agostinovi napsal: „netoužím po tom, aby se kříž stal lehčím, neboť trpět s Ježíšem je mi drahé.“ V tomto ohledu se otec Pio podobá sv. Františkovi, který prosil o nejvyšší možnou míru utrpení, kterou je člověk schopen snést. Je však nutné podotknout, že Boží služebník se modlil také za druhé, aby Bůh ulehčil tíhu jejich kříže. Velmi se zajímá o to, jak pomáhat jiným, mnoho času věnuje modlitbám, o něž byl žádán nebo materiální pomoci pro potřebné. V dopisech se opakují záležitosti týkající se různých osob, kterým je třeba poradit, potěšit v trápení, obhájit dobré jméno nebo zařídit finanční podporu.

Ponoření do tajemství kříže působilo reálnou a velmi trýznivou bolest. Kristova muka se na těle otce Pia projevila ve formě probodění srdce kopím, korunování trním a stigmat na ruce, nohách a boku, což stálo nemálo krve, ale i nářků, jež svěřoval svým duchovním otcům. Někdy se utrpení přímo bál a jeho srdce ukrutné bolesti, jež mu působil surový sluha, odmítalo. Nejednou, když popisoval své prožitky, vyjadřoval otec Pio obavy, zda to, co zakouší, pochází od Boha nebo je snad výplodem nějaké iluze. Po té, co dostává ujištění od Ježíše, Matky Boží i anděla strážného, obrací se s pochybnostmi na své duchovní vůdce a nechává je zhodnotit prožívané zkušenosti. V dopisech otec Pio přiznává, že je schopen čelit množství pochybností, na něž naráží v souvislosti s nevysvětlitelným charakterem svého utrpení, pouze opírá-li se o autoritu .

V korespondenci s otcem Benedetem a otcem Agostinem se jeho osobnost jeví jako nesmírně citlivá a jemná - mohlo by se zdát - nepřipravená snášet tak těžké zkoušky. Proto tajemství odolnosti vůči zkouškám je třeba hledat v udílení neobyčejné Boží pomoci, o níž se opakovaně zmiňuje v dopisech. Ježíš, zkoušeje svého služebníka, obdarovává ho převelickou radostí, vedle níž se bolesti a trápení zdají malé a bez většího významu. Jak to sám popsal v dopise duchovnímu vůdci: „veliké duchovní radosti přicházejí po ohromných duchovních utrpeních.“

V dopisech otce Pia se střídají nářky ztrápené duše s touhou po ještě větším utrpení; dramatické volání o pomoc s horoucími ujištěními o připravenosti k jakékoliv oběti. V neustálém boji, který sváděl se satanem, přemáhal bez přestávky sám sebe, krotil své slabé tělo přísným pokáním ve formě postů, bičování a umrtvování a snášením obtíží, s nimiž se setkával v každodenním životě.

Ponořen do Kristova utrpení, uvědomoval si otec Pio jeho cenu. Když umíral, obětoval svůj život za spásu světa. Někdy zvláště prosil o kříže, aby tak mohl získat duše, které se ztrácejí v hříchu. Vykonávání služby zповědi bylo často spojeno se zdravotními obtížemi, které měly přímluvný a očistný charakter. Útočil-li na něj satan tak často, tak proto, že otec Pio vytrhával duše směřující k ztracení z jeho spárů. Když se přimlouval u Pána Ježíše za určité duše, předkládal mu vykonané zadostiučinění, jímž bylo utrpení. Nesení kříže spolu s Kristem bylo vyjádřeno označením otce Pia jako kyrenejce. Tuto symboliku použil umělec a tvůrce křížové cesty v San Giovanni Rotondo a také o. Alessandro da Ripabottoni, autor knihy *Padre Pio da Pietrelcina. Il Cireneo per tutti*. Ostatně jeden jako druhý jen opakovali to, co sám Otec Pio vyjádřil slovy: „Každého dne přijímám pozici pokorného kyrenejce, abych nesl kříž hříchů celého lidstva.“

IV. Pokus o porovnání úlohy kříže u obou stigmatiků

Porovnání obou postav není snadné vzhledem k bohatství prožitků a velké různorodosti faktografického materiálu. O stigmatě sv. Františka, která nosil dva roky, se mnoho podrobností nezachovalo, zatímco padesátileté útrapy stigmatizace otce Pia byly velmi pečlivě prozkoumány a popsány. Jedním z rozdílů je samotné objevení se ran na těle. U Františka to byla jednorázová událost, u otce Pia to byl proces.

Prožívání tajemství kříže u sv. Františka vyplývalo především z touhy připodobnit se Kristu a - i když mělo apoštolský rozměr - bylo zaměřeno spíše na jeho osobu. Znamenalo pro něj potvrzení správnosti cesty, kterou si vybral, a která byla doslovným zachováním evangelia a jeho zvěrohodnění v očích lidí. Stigmata sv. Františka se setkala s přijetím, jež vylučovalo pochybnosti o jejich pravosti. Když se František modlil na hoře La Verna, prosil o tolik utrpení kolik ho jen člověk může snést. Životopisci se nezmiňují o tom, že Chudobný prosil o zmizení stigmat.

V případě otce Pia se stigmata projevují nejdříve způsobem neviditelným a teprve potom přijímají podobu krvácejících ran na ruku, nohu a boku. Nejednou otec Pio Krista prosil o skrytí stigmat, jež mu byla zdrojem mnoha útrap. Utrpení, které snášel stigmatik ze San Giovanni Rotondo, nejen že ho nečinilo v očích současníků věrohodným, ale přímo u mnohých diskreditovalo jeho pověst a vystavovalo ho nekončícím zkoumáním, která vysilovala tělo i duši. Prožívané utrpení otce Pia mělo charakter spoluúčasti na vykoupení, neboť se Boží služebník zapojil do Kristova spásného poslání. On sám si uvědomoval nadpřirozený původ stigmat a své útrapy obětoval za spásu hříšníků, nevyhýbal se obtížím, ale s větším zaujetím a úsilím se snažil získat zásluhy pro osvobození duší z otroctví hříchu.

Nad celou, ve které otec Pio žil, byl nápis pocházející z *Následování Krista* Tomáše Kempenského: „Kříž je vždy připraven a čeká na tebe všude.“ Tato slova velmi trefně vystihují spiritualitu kapucínského kandidáta oltáře. Již dříve zmiňovaný o. Alessandro da Ripabottoni konstatoval, že tajemství, které naplňuje a shrnuje celý život Božího služebníka, je mystérium utrpení Páně. Otec Pio, nazýváje svá stigmata ukřižováním, si uvědomoval realitu kříže, od kterého se v životě nedá utéci. Přijímal ho a chápal jako prostředek ke sjednocení s Kristem v díle vykoupení duší. Doplnoval na svém těle muka Kristova, a to pro dobro církve. Sám však v tom nalézal štěstí, jež mu dodávalo sil a jeho obět' činilo dokonalejší. Pietro Tartaglia, když se zamýšlí nad tajemstvím otce Pia, přirovnává jeho život ke Kristovu velikonočnímu mystériu. Zmizení stigmat interpretuje jako znamení zmrtvýchvstání onoho kapucína, který po tělesných útrapách získal radost spasených.

O autorovi: **Andrzej Derdziuk OFM Cap.**

Kapucín, kněžské svěcení přijal roku 1987. Doktorát z morální teologie *Hamartiologia polskich teologów moralistów XVIII wieku* obhájil na KULu v roce 1993. Je asistentem na Katedře historie morální teologie na KULu. Zastává funkci rektora WSD menších bratří kapucínů v Lublinu a místopředsedy Konference rektorů polských diecézních i řádových vyšších duchovních seminářů. Zároveň je sekretářem Sekce polských moralistů a autorem více jak šedesáti vědeckých článků a redaktorem pěti knih.